

Systemrevisjon av Hålogaland Ressursselskap IKS

Adresse:	Postboks 119 8502 Narvik	Dato:	26.09.2011
Organisasjonsnummer:	959 019 126	Tillatelse av:	03.07.2009
Telefon:	76 92 20 00	Tidsrom for revisjon:	07.-08.09.2011
Kontaktperson:	Line Dalhaug	Revisjonsleder:	Hege Rasmussen
		Revisor:	Louise Engan Per Kristian Krogstad
		Verifikasjoner:	Inger Katharina Gregersen Oddlaug E. Knutsen Sten D. Bruaas Per Olai Isdahl Evy Jørgensen

Rapportens innhold

Denne rapporten beskriver de avvikene relatert til forurensningsloven med forskrifter og selskapets tillatelse, som ble avdekket innen de områdene som er kontrollert, dvs selskapets internkontrollsystem og utvalgte avfallsanlegg.

Hovedkonklusjon

Under revisjonen ble det påvist følgende avvik fra forskrifter og tillatelse:

Avvik 1: Målsettinga er mangelfull med hensyn til ytre miljø.

Avvik 2: Opplæring av innleid personell er mangelfull.

Avvik 3: Mottakskontrollen for avfall til deponi er mangelfull.

Avvik 4: Mottakskontrollen for avfall til forbrenning er mangelfull.

Avvik 5: Håndteringen av farlig avfall er mangelfull.

Avvik 6: Håndteringen av ee-avfall er mangelfull.

Avvik 7: Det er deponert organisk nedbrytbart avfall.

Avvik 8: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Det ble også registrert to anmerkninger.

Innhold

- 1 Innledning***
- 2 Dokumentgrunnlag***
- 3 Omfang***
- 4 Avvik***
- 5 Anmerkninger***
- 6 Gjennomføring***
- 7 Oppsummering og konklusjon***
- 8 Andre forhold***
- 9 Deltakere***

Vedlegg:

Delrapport fra Stangnes

Delrapport fra Gratangen

Delrapport fra Moan

(Rapport for Drag, Kjøpsvik og Fornes er oversendt tidligere.)

1 Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon hos Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS), samt tilsynsbesøk ved selskapets gjenvinningsstasjoner (se vedlagte delrapporter om dette).

Systemrevisjon er en systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om internkontrollaktiviteter og tilhørende resultater stemmer overens med det som er planlagt. En systemrevisjon vil vanligvis omfatte en gjennomgang av virksomhetens HMS-dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Verifikasjon er bekreftelse ved å undersøke og fremskaffe objektivt bevis på at spesifiserte krav er oppfylt. Dette kan være granskning av dokumenter (journaler osv) og befaringer o.l.

Systemrevisjoner inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Kontrollen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus.

Hensikten med kontrollen var å fastslå om selskapets internkontroll er effektiv med hensyn til å nå fastsatte miljømål, om den tilfredsstiller kravene i internkontrollforskriften, hvorvidt forhold som er beskrevet i systemet stemmer overens med praksis i selskapet og å påse at krav fastsatt i forurensningsloven med tilhørende forskrifter og vilkår i gitte tillatelser overholdes av selskapet.

Kontrollen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Avvik er overtredelse av krav fastsatt i, eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet, men som ikke omfattes av definisjonen på avvik.

2 Dokumentgrunnlag

Følgende dokumenter danner grunnlaget for kontrollen:

- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*
- *Tillatelse av 03.07.2009 til innsamling, håndtering og behandling av avfall (alle anlegg i Nordland)*
- *Tillatelse av 17.04.1996 til innsamling, håndtering og behandling av avfall (Stangnes)*
- *Tillatelse av 01.07.2008 for gjenvinningsstasjon for avfall i Gratangen kommune*

Fylkesmannen hadde følgende dokumenter fra HRS tilgjengelig før gjennomføringen av systemrevisjonen:

- HMS-håndbok for HRS produksjon
- Organisasjonskart
- Internkontrollsystemet (oversikt)
- Ansvar og myndighet for HMS-arbeider
- Handlingsplan HMS/miljø
- Risikovurdering ulykker
- Mottak og behandling av farlig avfall
- Mottak og behandling av asbest
- Autorisasjonsskjema
- Praksisdokumentasjon
- Internrevisjon/ledelsens gjennomgang/årsrapport ledelsens gjennomgang
- Opplæring/opplæringsplan/kompetanseregistrering
- Avviksbehandling med korrigerende tiltak/avviksskjema/logg for avviksskjema
- Dokumentregister
- Miljøgjennomgåelse
- Beredskapstiltak ved fare for forurensning

3 Omfang

Systemrevisjonen av HRS' internkontroll omfattet oppfølgingen av krav fastsatt i medhold av forurensningsloven med tilhørende forskrifter og selskapets tillatelser til drift av avfallsanleggene. Revisjonen er basert på gransking av dokumenter og opplysninger som har kommet fram under 10 intervjuer. Det er også gjennomført tilsynsbesøk ved:

- Mottaksstasjon på Drag, Tysfjord kommune
- Mottaksstasjon i Kjøpsvik, Tysfjord kommune
- Mottaksstasjon på Fornes, Ballangen kommune
- Mottaksstasjon på Moan, Evenes kommune
- Mottaksstasjon i Gratangen, Gratangen kommune
- Avfallsanlegg på Stangnes, Harstad kommune
- Avfallsanlegg og deponi på Djupvik, Narvik kommune

Fylkesmannen har ikke vurdert andre forhold ved selskapets virksomhet.

4 Avvik

Følgende avvik ble avdekket under revisjonen:

Avvik 1

Målsettinga er mangelfull med hensyn til ytre miljø.

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd pkt 4

Begrunnelse

Arbeidet med målfastsetting for HRS IKS er pågående. Her fremgår det at det er opp til datterselskapene å fastsette delmål for egen drift. Det er angitt overordna målsettinger for driften av HRS Produksjon, men vi kan ikke se at det er fastsatt kvantifiserbare delmål.

Det er et viktig element i internkontrollarbeidet at man har ei målsetting å jobbe mot. Denne må være konkretisert på et slikt nivå at man har målbare parametre slik at man kan registrere graden av måloppnåelse. På denne måten kan selskapet jobbe aktivt for å forbedre seg på de ulike områdene.

Avvik 2

Opplæring av innleid personell er mangelfull.

Avvik fra: Avfallsforskriften § 11-7, jf vedlegg II pkt 6.1, jf internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 1

Begrunnelse

Ved kontrollene på miljøstasjonene i forkant av revisjonen ble det avdekket til dels betydelig mangel i kunnskapen om håndtering av farlig avfall og hvilke krav som gjelder i forhold til dette. Under revisjonen ble det bekreftet at ikke alt innleid personell har fått god nok opplæring. Selskapet har utviklet et godt system for kartlegging og oppfølging av kunnskap hos egne ansatte på "hovedanleggene", men erkjenner å ikke ha implementert dette i like stor grad overfor innleid personell som drifter miljøstasjonene ute i kommunene.

For personell som håndterer farlig avfall er det et krav at disse skal ha tilstrekkelig kunnskap og at det skal finnes dokumenterte planer for kompetanseheving.

Avvik 3

Mottakskontrollen for avfall til deponi er mangelfull.

Avvik fra: Avfallsforskriften §§ 11-7, jf vedlegg II pkt 1

Begrunnelse

Deponidriften på Djupvik er minimal etter at deponiforbudet for organisk nedbrytbart avfall trådte i kraft. Det opplyses at det i hovedsak er inert avfall som deponeres. Alt avfall som leveres til deponi skal basiskarakteriseres. Avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg II setter nærmere krav til innhold i basiskarakteriseringen. Det etterspørres i liten grad basiskarakterisering fra eksterne kunder. Det utarbeides heller ikke basiskarakterisering for sorteringsrester til deponering fra selskapets egne anlegg/miljøstasjoner.

Det ble forklart at det finnes prosedyrer for visuell kontroll av lass til deponi ved ankomst til anlegget. Vi fikk imidlertid ikke forståelse for at dette gjennomføres i praksis. Lassene kontrolleres ved tømning ved at operatør er til stede.

Det gjennomføres stikkprøvekontroller av avfallet til deponi, men dette gjøres noe tilfeldig ved at man "ser an" kunder og har erfaring med "verstinger". Vi savner en større grad av systematikk i forhold til dette slik at man også fanger opp mulige feil hos andre kunder. Ved stikkprøvekontrollene gjøres en visuell kontroll av hva lasset inneholder. Det er ikke noen systematikk i forhold til å kontrollere om avfallsleveransen er i tråd med basiskarakterisering/hva kunden har opplyst.

Det gjennomføres ikke testing av avfall ved stikkprøvekontroller. Kravet om testing henger sammen med de kravene som gjelder for basiskarakterisering. Der det stilles krav om

testing av avfall i basiskarakteriseringa, vil det også stilles krav om testing ved stikkprøvekontroller.

Avvik 4

Mottakskontrollen for avfall til forbrenning er mangelfull.

Avvik fra: Avfallsforskriften § 11-5

Begrunnelse

Det mottas en del sorte sekker med avfall i fraksjonen som går til forbrenning. Det etterspørres sjelden hva disse sekkene inneholder. Det er heller ikke innarbeidet rutiner for stikkprøvekontroll av slike avfallsleveranser. Det er dermed en risiko at farlig avfall og ee-avfall havner i denne fraksjonen. Dette er bekreftet ved avviksmeldinger fra forbrenningsanlegget i Kiruna.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at vi gjennom vårt kontrollarbeid rettet mot næringsdrivende ofte avdekker feilsortering der farlig avfall er havnet i restavfallet.

Avvik 5

Håndteringen av farlig avfall er mangelfull.

Avvik fra: Avfallsforskriften §§ 11-5, 11-7, 11-13 og 11-15, jf internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 6

Begrunnelse

HRS har en 10 m³ tank for påfylling av spillolje fra næringsdrivende. Denne står på ei støpt plate med ringmur på tre sider. Selskapet har også en tilsvarende tank for diesel som står på samme plata. Området har avrenning mot oljeutskiller. Denne vil ikke ha kapasitet til å håndtere de mengdene som en potensiell lekkasje fra disse tankene i verste fall vil utgjøre.

Det står også lagret IBC-beholdere og oljefat på området, men utenfor fast dekke. Her har man liten mulighet til å oppdage og ta rede på eventuelt spill før det trekker ned i grunnen.

Det står en IBC-beholder i farlig avfallsbua for påfylling av spillolje fra privatkunder. Denne er ikke sikret på annen måte enn at det er fast dekke i området. Man har mulighet for å ta rede på spill ved bruk av absorpsjonsmiddel, men det er ikke oppsamlingsanordning for å fange opp lekkasjer av noen størrelse. Det kunne ikke gis klart svar ved befaringa på om avrenningen fra området er tilknyttet oljeutskiller. Absorpsjonsmiddel oppbevares heller ikke i umiddelbar nærhet til farlig avfallslagret.

For øvrig viser vi til delrapporter for gjenvinningsstasjonene.

Avvik 6

Håndteringen av ee-avfall er mangelfull.

Avvik fra: Avfallsforskriften § 1-8, jf § 11-5

Begrunnelse

På mottaksanlegget på Djupvik er det satt ut containere der kundene sorterer i ulike fraksjoner. I containeren for lysarmaturer er det kastet en betydelig mengde armaturer med lysstoffrør i. Flere av disse var knust. Dette gjør at kvikksølv frigjøres og forsvarlig videre håndtering og gjenvinning av disse vanskeliggjøres. Vi har forståelse for at det kan være utfordrende å få kundene til å gjøre riktig, men her bør driftsoperatøren være spesielt oppmerksom når det kommer kunder for å levere denne typen avfall.

For øvrig viser vi til delrapporter for Drag, Kjøpsvik, Gratangen og Stangnes.

Avvik 7

Det er deponert organisk nedbrytbart avfall.

Avvik fra: Avfallsforskriften §§ 9-2 og 9-4

Begrunnelse

Vi viser til delrapporter for Kjøpsvik og Fornes.

Avvik 8

Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 1-8

Begrunnelse

Vi viser til delrapporter for Moan, Gratangen og Stangnes.

5 Anmerkninger

Følgende anmerkninger ble registrert under revisjonen:

Anmerkning 1

Beredskapsplanen er mangelfull med hensyn til ytre miljø.

Referanse: Avfallsforskriften § 11-7, jf vedlegg II, pkt 6.1

Begrunnelse

HRS Produksjon har en beredskapsplan som beskriver prosedyrer, i hovedsak i forhold til brann. Denne burde suppleres med klarere prosedyrer også for hvordan man skal forholde seg ved akutt forurensning. Under intervjuene kom det frem noe ulike oppfatninger om hvordan slike hendelser skal varsles og hvem som har ansvar.

Anmerkning 2

Det er ikke levert fullstendig årsrapport for 2010

Referanse: Utslippstillatelsen, vilkår 1.11

Begrunnelse

Det har vært levert årsrapport for deponidriften gjennom rapporteringssystemet i Altinn. I tillegg skal det rapporteres direkte til Fylkesmannen for drifta for øvrig. Vi erkjenner å ikke ha kommunisert dette klart nok, og heller ikke å ha fulgt dette godt nok opp. Vi finner det derfor riktig å ikke anføre dette som et avvik for HRS, men ønsker likevel å anmerke det.

6 Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte

Åpningsmøtet ble avholdt 7. september 2011 på HRS' hovedkontor på Djupvik. Her informerte Fylkesmannen om gjennomføringen av kontrollen. Videre ga HRS en kort presentasjon av virksomheten og internkontrollarbeidet.

Intervjuer og verifikasjoner

I alt 10 personer ble intervjuet den 7. og 8. september. I tillegg var det på forhånd foretatt en verifikasjon ved selskapets øvrige avfallsanlegg som vist i tabellen under.

Sluttmøte

Sluttmøtet ble avholdt 8. september på Djupvik. Registrerte avvik ble presentert. Fylkesmannen oppfattet det slik at representantene fra HRS var inneforstått med de avvikene som ble presentert på møtet.

7 Oppsummering og konklusjon

HRS er inne i en prosess der internkontrollsystemet er under revisjon. I forkant av systemrevisjonen fikk vi oversendt HMS-håndboka for HRS Produksjon, med tilhørende maler og prosedyrer. Denne er i hovedsak på plass. HMS-systemet på overordnet nivå (for HRS IKS) er under utarbeidelse. Dette har nok gjort at noen av de elementene som ble etterspurt foreløpig er på et planleggingsstadium, men vi anser at dette ikke har vanskeliggjort arbeidet med systemrevisjonen i vesentlig grad. En systemrevisjon på dette tidspunktet kan også være en rettesnor i ferdigstillingen av internkontrollsystemet med tanke på å imøtekomme kravene og forventningene fra forurensningsmyndigheten.

Utfordringen for HRS, slik vi ser det, ligger i å få det systematiske arbeidet på plass. At man bruker de ulike elementene i internkontrollen til å avdekke svakheter for så å videreføre denne kunnskapen i handling og utvikling/forbedring.

HRS har et godt system for oppfølging av egne ansatte. Man har imidlertid ikke vært god, så langt, på oppfølging av gjenvinningsstasjonene og innleid personell her. For å sikre en forsvarlig drift ute i kommunene er det viktig at også disse gis god nok opplæring og at det føres bedre kontroll med forholdene på disse stasjonene.

Etter tilsyn på gjenvinningsstasjonene i Nordland i mai valgte Fylkesmannen å gi pålegg om umiddelbare tiltak ved anleggene i Tysfjord og Ballangen. Dette er fulgt opp på en god måte fra HRS, og det er allerede redegjort for en rekke tiltak ved disse anleggene.

8 Andre forhold

Fylkesmannen takker selskapets representanter for et godt og konstruktivt samarbeid under hele revisjonen. Som nevnt i innledningen, er dette en avviksrappport og gir således ikke en totalvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus. Vi vil derfor legge til her at vi observerte svært mange positive forhold med hensyn til arbeidet med å ivareta det ytre miljøet ved bedriften.

Kommentarer/tips

Fylkesmannen har siden 2002 gjennomført en rekke kontrollaksjoner rettet mot små bedrifters håndtering av farlig avfall, særlig i verkstedbransjen. Kontrollresultatene viser at kun et fåtall bedrifter kan dokumentere levering av alle aktuelle typer farlig avfall. Mange bedrifter har også fått avvik på grunn av utilfredsstillende lagringsforhold for farlig avfall.

HRS er i stadig kontakt med denne kundegruppen, og virker nok i stor grad som en av de viktigste informasjonskanalene disse bedriftene har i forhold til riktig avfallshåndtering. Vi har også sett tendenser til en sammenheng mellom tilstanden i bedriftene (mhp riktig sortering, lagring osv av farlig avfall) og tilstanden på avfallsanleggene i samme region (ryddighet, lagringsforhold osv), noe som bekrefter den viktige pedagogiske rollen avfallsselskapet har. I denne sammenhengen er også sjåføren som er ute hos bedriftene og henter avfallet en person det er nærliggende for bedriften og spørre om råd. Vi har flere eksempler på at bedrifter har blitt feilinformert på denne måten. Vi ber dere derfor om å være bevisst på disse problemstillingene.

9 Deltakere

I tabellen er det gitt en oversikt over deltakerne ved revisjonen, samt hvilke anlegg som ble besøkt.

HRS Produksjon AS
Skavdalsveien 6
9409 Harstad

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved HRS Produksjon AS, Stangnes i Harstad

Dato for inspeksjonen: 16. juni 2011
Saksnr. hos Fylkesmannen: 2011/2623

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Terje Ørnstrud (avdelingsleder) Jan Arne Arntsen (parkleder/HMS-ansvarlig) Bengt Bratland (ansvarlig farlig avfallslager)	Fra Fylkesmannen: Evy Jørgensen Per Kristian Krogstad
--	---

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert hos HRS Produksjon AS under inspeksjonen 16. juni 2011.

Fylkesmannen avdekket 5 avvik og 2 anmerkninger under inspeksjonen.

- Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull
- Lagring av farlig avfall uten tilstrekkelig sikring
- Virksomheten har ulovlige utslipp til vann/grunn
- Virksomhetens internkontroll har mangler blant annet på avviksregistrering for ytre miljø og rutiner for prøvetaking og funksjonskontroll av utstyr som kan medføre fare for forurensning av ytre miljø

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Dato

Fylkesmannen i Troms

(etter fullmakt)

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Ansvarlige virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr (underenhet): 992707607	Eies av (org.nr): 959019126
Besøksadresse: Skavdalsveien 6	Telefon:
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	E-post: post@hrs.no

Kontrollert anlegg

Navn: HRS mottaksanlegg for avfall på Stangnes	Anleggsnr: 1901.0042.01
Kommune: Harstad	Anleggsaktivitet: Mottak av avfall
Fylke: Troms	Risikoklasse.:
Tillatelse sist oppdatert:	Saksnr:

Denne rapporten inngår som underlagsrapport i forbindelse med en revisjon av Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS IKS) som utføres 7.-8. september 2011 i Narvik. Revisjonen er et samarbeid mellom Fylkesmannen i Nordland og Fylkesmannen i Troms. En rekke av konsernets miljøstasjoner og mottaksstasjoner for avfall i både Nordland og Troms har blitt kontrollert i løpet av 2011. Resultatene herfra inngår i vurderingsgrunnlaget for den endelige revisjonsrapporten for HRS IKS.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- x Mottakskontroll avfall
- x Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- x Viderelevering av farlig avfall
- x Utslippskontroll

Rapportens status: Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Oppfølging etter kontrollen

Denne kontrollen inngår som en del av den totale revisjonen av HRS IKS. Funnene som er avdekket vil bli tatt inn i revisjonsrapporten med frister for oppfølging. Vi skal derfor ikke ha en separat oppfølging av denne rapporten. Vi gjør likevel oppmerksom på at dette ikke fritar HRS Produksjon AS fra plikten til å gjøre umiddelbare tiltak for å sikre at driften ikke medfører forurensning eller fare for forurensning av ytre miljø.

Kontrollgebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Siden dette er en kontroll som inngår i revisjonen av HRS IKS, skal det ikke betales et separat gebyr kun for denne kontrollen, men vil inngå i gebyrgrunnlaget for revisjonen.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Sammendrag av våre funn og inntrykk på kontrollen

Åpningstid ved anlegget: Tirsdag-fredag 0700-1530 og mandager 0700- 1800

1. Mottak av organisk avfall

Det ble opplyst at det skal legges til rette for at all håndtering (mottak og omlasting) av organisk avfall etter hvert skal skje under tak

I dag:

- a) Innsamlet matavfall tømmes fra komprimatorbilene fra rampe og omlastes i containere under tak. Noe søl på rampen ble observert.
- b) En container utendørs for matavfall som leveres til anlegget av husholdnings- og næringslivskunder - tømmes daglig – noe søl rundt containeren ble observert– opplyst at det var lite flueplager – lokk kan stå åpen ei stund i løpet av dagen slik at fugler og skadedyr kan få tilgang til avfallet (skjerping av rutiner)
- c) Mottak av emballert matavfall skjer utendørs til en container – full etter ca 1 uke, og fraktes så til IRIS for sluttbehandling.
- d) Animalsk avfall kategori 1 (kjæledyr etc) – tas i mot og lagres i kjølecontainer for transport til Norsk Protein, Balsfjord – levering i snitt 1 gang i måneden.

2. Sorterings-/mottaksstasjon for husholdningsavfallskunder

Virksomheten har etablert et mottak for husholdningen (*sorteringstorg*) ved at det er plassert ut flere containere merket med navn på de ulike avfallstypene virksomheten ønsker det skal sorteres i. Dette mottaket er betjent av HRS-personell som veileder kundene, og kvalitetssikres det som er lagt i de forskjellige containerne.

3 Nytt mottak for farlig avfall planlegges

Uklart når det vil stå ferdig – FM informert om liknende planer ved tidligere kontroller gjennom flere år.

I dag:

Så vidt vi fikk forståelse av, så setter husholdningskundene fra seg det farlige avfallet (stykkgods) utenfor containeren som fungerer som mottaksstasjon. HRS-personell sorterer og setter avfallet på rett plass i containeren. De ulike plassene/holderne i containeren er merket med navn på de ulike typene.

Containeren er imidlertid av en type uten oppsamlingsvern slik at ved uhell og søl av flytende farlig avfall (f. eks spillolje) kan dette renne ut av containeren, og ut på asfaltert flate med fall mot en oljeutskiller med ukjent funksjon. Se ellers eget avsnitt om områdets oljeutskillere.

Annet farlig avfall som trykkimpregnert/kreosotbehandlet trevirke plasseres av kundene direkte i egne containere på sorteringsstasjonen. Det samme for PCB-ruter som plasseres på anvisning fra HRS-personell.

Anlegget har ikke egne containere for annet bygg- og riveavfall som kan inneholde farlige stoffer i konsentrasjoner som gjør det til farlig avfall, f. eks. isoleringsskum, gulvbelegg (flater) og materialer med bromerte flammehemmere (se f. eks Klif faktaark 2616/2010 om farlig avfall fra bygg og anlegg).

Farlig avfall som er samlet inn i medlemskommunene i forbindelse med ordinær renovasjon, og i såkalte røde miljøposer som husholdningene putter avfallet i, oppbevares midlertidig utendørs i plastcontainere med lokk merket med kommunenavnet før det fraktes inn til mellomlageret for videre håndtering.

4. Mellomlager for farlig avfall innendørs.

Det farlige avfallet fra mottaksstasjonen fraktes internt på området til innendørs mellomlager hvor avfallet kvalitetssikres, sorteres på nytt, pakkes og emballeres for transport ut av anlegget til sluttbehandling. Her foregår også deklarasjon av avfallet. Avfallet er systematisert og plassert på egne plasser med merking.

5. Opplæring

Virksomheten opplyser at alle som håndterer farlig avfall ved anlegget har fått opplæring i dette gjennom offisielle eller interne kursopplegg.

6. Smittefarlig avfall

Egen låsbar container for smittefarlig avfall som er levert i forseglede gule bokser. Her fantes også et fat/holder for knuste PCB-ruter.

7. Dieseltank

Tank med diesel for virksomhetens maskiner er plassert på området utenfor hallen med brennbart avfall. Denne er ikke sikret med oppsamlingsvern, og vi fikk ikke dokumentert når det sist var foretatt kontroll av tanken. Utslipp fra denne tanken vil sannsynlig kunne renne til kum som er koblet utenom oljeutskiller eller til oljeutskilleren som vi ikke vet funksjonen til.

8. Oljesøl

Vi observerte olje-/drivstoffsøl på den asfalterte flaten som sannsynligvis vil renne til kum/sluk som er koblet utenom oljeutskiller.

9. Kummer/sluker med avløp utenom oljeutskiller

Det er plassert en kum/sluk utenfor hallen med lagring av brennbart avfall i tillegg til en kum/sluk på ute på selve plassen (asfaltert flate). Disse er, så langt vi fikk forståelsen av, koblet utenom oljeutskiller. Det samme gjelder for en sluk/kum inne i den samme hallen.

10. Oljeutskillere

Hele utearealet til anlegget til HRS som sådan (alle ulike virksomheter), er sikret gjennom to oljeutskillere (såkalt *øvre* og *nedre*). Den nedre utskilleren er så vidt vi forstår koblet til kommunalt nett. Når det gjelder kontroll av disse og prøvetaking for å verifisere renskapasiteten, ble det opplyst at det er tatt to prøver under av den nedre utskilleren som de kunne dokumentere. Når det gjelder den øvre utskilleren kunne ikke virksomheten dokumentere funksjonaliteten til denne, og det var heller ikke tatt prøver av utløpsvannet fra denne. Det ble opplyst at det var søkt om påslipp til kommunalt nett fra denne utskilleren rundt mars 2011, men kommunen hadde så langt ikke svart.

Når det gjelder drift av den nedre oljeutskillerne opplyses det i ettertid at det er utarbeidet driftsrutiner, driftsjournal og varslingsplan. I forbindelse med den varslede revisjonen 7. og 8.

september 2011 ber vi om at disse dokumentene legges frem, i tillegg til resultater av prøvetaking av oljeutskilleren.

Dette var ikke tilfelle for den øvre oljeutskilleren.

11. Internkontroll

Virksomheten bruker fellemøte på mandager for å diskutere status og fremdrift for videre drift med faste punkt på dagsorden. Det foregår, så vidt vi forsto, ingen spesiell avviksoppfølging for ytre miljø og diskusjon på disse møtene.

Vårt inntrykk er at det ikke er et spesielt høyt fokus på avviksregistrering og oppfølging av avvik for ytre miljø for anlegget på Stangnes. Det synes uklart i hvilken grad denne delen av internkontrollen er forankret i ledelsen. Vi fikk ikke dokumentert om virksomheten har et aktivt og systematisk blikk på dette med for eksempel konstruktiv oppfordring til bruk av avviksregistrering fra ledelsens side. Det synes heller ikke avklart hva virksomheten skal anse som avvik ("altså hvor skal lista ligge").

Dette betyr ikke nødvendigvis at de ansatte ikke tar tak i og retter opp i uhell og hendelser på ytre miljø, men det synes ikke dokumentert at slike hendelser registreres som avvik for mer systematisk og dokumenterbar oppfølging. Et eksempel kan imidlertid være søl av drivstoff/olje på plassen utenfor hallen for brennbart avfall som ble påpekt på kontrolldagen, og som det ikke var tatt tak i eller avviksregistrert. Manglende kontroll og oppfølging av øvre oljeutskiller kan være et annet eksempel.

Når det gjelder risikovurdering på ytre miljø finner vi det ikke dokumentert at virksomheten har gjennomført og oppdatert en slik vurdering av trusler fra drift og annet mot ytre miljø. En slik gjennomgang burde f. eks ha avdekket at kummer er etablert utenom oljeutskiller, og videre at funksjonen til øvre oljeutskiller er uklar. Container uten oppsamlingsvern og hvor det foregår håndtering av flytende farlig avfall er et annet eksempel.

Internkontrollen og hvilke rutiner som finnes, og den daglige oppfølging av disse, vil være et viktig tema på revisjonen i september.

På bakgrunn av det som er omhandlet ovenfor, har Fylkesmannen avdekket følgende avvik og anmerkninger:

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

x   **Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull**

Avvik fra:

*Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13)
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. (Avfallsforskriften § 11-6)

b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. (Internkontrollforskriften § 5)

d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. (Avfallsforskriften § 11-13)

e) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall. (Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5)

f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. (Avfallsforskriften § 11-5)

g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)

h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)

Kommentarer:

Virksomheten har en miljøstasjon for husholdningskunder hvor kundene selv sorterer til containere merket med aktuell avfallstype. Vi fant containere for trykkimpregnert avfall, men ikke containere for andre typer bygg- og riveavfall som kan inneholde farlig avfall, for eksempel isoleringsskum med bromerte flammehemmere og miljøskadelige blåsemidler og gulvbelegg med ftlater.

Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2)

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) <navn på bedrift> håndterer farlig avfall på områder som ikke er dekket av tillatelsen. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

b) <navn på bedriften> overskrider lagringstida for farlig avfall (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)

c) <navn på bedriften> lagrer større mengder farlig avfall enn tillatt på anlegget.
(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)

X d) Farlig avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp.
(Avfallsforskriften § 11-5, tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 punkt 6.2)

e) Farlig avfall blir lagret i uegnet og/eller skadd emballasje. (Avfallsforskriften § 11-5)

f) <navn virksomheten> har ikke system for merking /tilsvarende system for å holde orden på lagerplass for farlig avfall. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-5)

g) Farlig avfall (sam)lagres slik at det er fare for farlig kjemisk reaksjon
(Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)

h) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende utenom åpningstiden.
(Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 (punkt 7.1 og 7.2)

Kommentarer:

Det oppbevares flytende farlig avfall (f. eks. spillolje) i container som ikke er sikret med oppsamlingsvern. Søl og spill som oppstår, vil havne utenfor container, og kan føre til forurensning av grunn og vann.

Vi fant også innslag av farlig avfall/EE-avfall (spraybokser, støvsuger og annet EE-avfall) i utendørslager av avfall ved siden trevirkelageret som vi forsto skulle leveres til deponi. Dette var visstnok avfall som var kommet inn i containere, og tømt på plassen for senere omlasting for transport til deponi. I den grad det ikke skjer en ny sortering av dette avfallet, vil deponiet motta avfall det ikke har tillatelse til å deponere. Det er videre uansett ulovlig å blande farlig avfall sammen med annet avfall.

Virksomheten opplyser i ettertid at det foregår en sortering av avfallet før det sendes videre til deponering.

Avvik 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.

Til kontrolløren: Stryk hjemling som ikke er aktuell (avvik fra vedlegg 2 eller tillatelsen)

Avvik fra:

*Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
Avfallsforskriften kapittel. 11
Avfallsforskriften kapittel. 13
Forurensningsloven § 7
Internkontrollforskriften § 5*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) <navn på bedrift> leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (*forurensningsloven § 7 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8 og vilkår i tillatelse*)

b) <navn på bedrift> eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring (*Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3*)

c) <navn på bedrift> behandler <type avfall> i form av <type behandling> uten å ha tillatelse til dette. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)

d) <navn på bedrift> kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av <tonn> farlig avfall i 2009. (*Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7*)

Kommentarer:

Avvik 4: Virksomheten har ulovlige utslipp til vann/grunn.

Avvik fra

*Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
Forurensningsloven § 7*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

X a) Det er fare for at forurenset overflatevann kan føre til skade på vann eller grunn. (*Avfallsforskriften § 11-5 og forurensningsloven § 7 første ledd*)

x b) Oljeutskiller blir ikke tømt regelmessig og dette kan føre til overutslipp til vann (*Forurensningsloven § 7*)

c) <navn på bedriften> drenerer vann fra tanker med farlig avfall og slipper dette til sjø over oljeutskiller. (*Forurensningsloven § 7 første ledd*)

d) Virksomheten har utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen.
(Tillatelses vilkår)

Kommentarer:

Det er ikke dokumentert at øvre oljeutskiller tilfredsstillende krav til maksimalt oljeinnhold i utslippsvannet (*i utgangspunktet 50 mg/l dersom ikke annet er bestemt i utslippstillatelse*). Virksomheten kan ikke fremlegge dokumentasjon på regelmessig vedlikehold og funksjonskontroll, og det kan ikke vises til at det er tatt prøver av utslippsvannet fra utskilleren. Dette kan føre til utslipp av farlige stoffer utover akseptable grenser.

I tillegg er det etablert to kummer/sluker på asfaltert flate hvor det foregår transport og parkering av kjøretøy, og hvor det er lagret avfall. Disse er ikke tilkoblet oljeutskiller slik at eventuelt utslipp gjennom disse kan medføre forurensning av vann og grunn.

Det ble videre observert søl og spill av olje/drivstoff på asfaltert område.

Avvik 5: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

*Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2.ledd nr. 1-8.
Forurensningsloven § 40 1.ledd.*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten kjenner ikke til sine plikter for håndtering av sitt farlige avfall (nr. 1)

b) Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)

c) Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinene er mangelfulle (nr. 7)

x d) Virksomheten har ikke rutiner for avviksbehandling/registrering for hendelser mot ytre miljø

x e) Det er ikke iverksatt rutine for tilstandskontroll og prøvetaking av lagringstanker/oljeutskillere (nr. 6/7)

x f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser for ytre miljø (nr. 6)

g) Beredskapen ved uhell er mangelfull (Forurensningsloven § 40)

h) Annet /utdyping

Kommentarer:

Vi fikk ikke dokumentert at virksomheten bruker avviksregistrering som et aktivt virkemiddel for å sikre en miljøforsvarlig drift, og redusere faren for hendelser som kan skade det ytre miljø.

Virksomheten har ikke etablert rutiner som sikrer at lagringstanker (drivstoff) og oljeutskillere fungerer slik de skal, og videre at det tas nødvendige og regelmessige prøver for å sikre overholdelse av krav i tillatelse eller forskrift gitt i medhold av forurensningsloven.

Det er ikke gjennomført en oppdatert og systematisk miljørisikovurdering av virksomhetens aktiviteter for å kunne identifisere og vurdere svakhets- og risikopunkter som kan true ytre miljø, og slik at det kan settes inn tiltak der hvor risikoen er størst.

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Anmerkning 1

Det forekommer en del avfall på bakken, spesielt rundt containere for matavfall, i tillegg til en del søl i området og på rampen for omlasting av matavfall. Dette øker potensialet for problemer med fugler og skadedyr, og eventuell avrenning til grunn og vann.

Anmerkning 2

Fylkesmannen har gjennom flere kontroller på anlegget de siste årene, blitt orientert fra virksomheten om at mottakslageret for farlig avfall kun er ment å være midlertidig. Vi ser at det fortsatt er samme opplegg som ved foregående kontroller, og det synes ikke å ha vært fremgang i planene med å etablere et permanent mottak med bedre fasiliteter og kapasitet.

Andre forhold /kommentarer:

Under revisjonen av HRS IKS i Djupvik vil vi gå nærmere inn på den skriftlige internkontrollen og de rutiner og prosedyrer som er utarbeidet for å sikre en miljøforsvarlig drift når det gjelder yte miljø.

Fylkesmannen i Troms
Miljøvernavdelingen

Per Kristian Krogstad 77 64 22 25

Vår dato

Vår referanse

Arkiv nr.

2011/2623

Deres referanse

HRS Produksjon AS
Skavdalsveien 6
9409 Harstad

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved HRS Produksjon AS, Gratangen i Harstad

Dato for inspeksjonen: 15. juni 2011
Saksnr. hos Fylkesmannen: 2011/2623

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra Gratangen kommune på vegne av HRS Produksjon AS: Gudmund Johannesen Torbjørn Johnsen	Fra Fylkesmannen: Evy Jørgensen Per Kristian Krogstad
---	---

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert hos HRS Produksjon AS under inspeksjonen 15. juni 2011.

Fylkesmannen avdekket 2 avvik og 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Dato

Fylkesmannen i Troms

(etter fullmakt)

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Ansvarlige virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr (underenhet): 992707607	Eies av (org.nr): 959019126
Besøksadresse: Skavdalsveien 6	Telefon:
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 - Innsamling av ikke-farlig avfall	E-post: post@hrs.no

Kontrollert anlegg

Navn: HRS miljøstasjon for avfall i Gratangen	Anleggsnr: 1919.0018.01
Kommune: Gratangen	Anleggsaktivitet: Mottak av avfall
Fylke: Troms	Risikoklasse.: 4
Tillatelse sist oppdatert: Ny tillatelse 1.juli 2008	Saknr. (tillatelse) 2008/2396-5

Denne rapporten inngår som underlagsrapport i forbindelse med en revisjon av Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS IKS) som utføres 7.-8. september 2011 i Narvik. Revisjonen er et samarbeid mellom Fylkesmannen i Nordland og Fylkesmannen i Troms. En rekke av konsernets miljøstasjoner og mottaksstasjoner for avfall i både Nordland og Troms har blitt kontrollert i løpet av 2011. Resultatene herfra inngår i vurderingsgrunnlaget for den endelige revisjonsrapporten for HRS IKS.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- x Mottakskontroll avfall
- x Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- x Viderelevering av farlig avfall
- x Utslippskontroll

Rapportens status: Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Oppfølging etter kontrollen

Denne kontrollen inngår som en del av den totale revisjonen av HRS IKS. Funnene som er avdekket vil bli tatt inn i revisjonsrapporten med frister for oppfølging. Vi skal derfor ikke ha en separat oppfølging av denne rapporten fra HRS Produksjon AS. Vi gjør likevel oppmerksom på at dette ikke fritar HRS Produksjon AS fra plikten til å gjøre umiddelbare tiltak for å sikre at driften ikke medfører forurensning eller fare for forurensning av ytre miljø.

Kontrollgebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jfforurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Siden dette er en kontroll som inngår i revisjonen av HRS IKS, skal det ikke betales et separat gebyr kun for denne kontrollen, men vil inngå i gebyrgrunnlaget for revisjonen.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Sammendrag av våre funn og inntrykk på kontrollen

Åpningstid ved anlegget er fra kl 1400 til 2000 etter følgende oppsett:

Januar-april og oktober-desember: åpent tredje onsdag i hver måned

Mai-juni: åpent hver onsdag i måneden

Juli–september: åpent første og tredje onsdag i hver måned

Ansatte i Gratangen kommune drifter stasjonen på vegne av HRS Produksjon AS. Anlegget har ikke vekt.

Miljøstasjonen består av en oppkjøringsrampe for bil hvor det er plassert 4 containere, to på hver side. Her kan kundene (hovedsakelig husholdningskunder) selv sortere grovavfallet sitt. Containerne er godt merket med henholdsvis Trevirke, Jernskrap, Møbler og Brennbart.

På innsiden og langs deler av gjerdet som omkranser hele miljøstasjonen, er det plassert diverse containere for annet avfall som farlig avfall, metaller og ee-avfall. Det er også en container merket Inert (glas, porselen, gips..) Området er avlåst med port utenom åpningstiden.

Anlegget fremstår i stor grad som ryddig når man ser bort fra hvitevarer som er lagret på bakken utenom containere.

På bakgrunn av det som er omhandlet ovenfor, har Fylkesmannen avdekket følgende avvik og anmerkninger:

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

x **Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull**

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13)

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5.

Utslippstillatelse datert 1. juli 2008.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. (Avfallsforskriften § 11-6)

b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. (Internkontrollforskriften § 5)

x d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. (Avfallsforskriften § 11-13)

x e) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall. (*Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5*)

x f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. (*Avfallsforskriften § 11-5*)

g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9*)

h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. (*Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9*)

Kommentarer:

Virksomheten består av en miljøstasjon for husholdningskunder hvor kundene selv sorterer til containere merket med aktuell avfallstype. Vi fant ikke egen container for trykkimpregnert avfall, og heller ikke egen container for andre typer bygg- og riveavfall som kan inneholde farlig avfall, for eksempel isoleringsskum med bromerte flammehemmere og miljøskadelige blåsemidler og gulvbelegg med ftlater. I containeren for trevirke fant vi trykkimpregnert trevirke. På skiltet Møbler på en av containerne, sto også gulvbelegg på listen over de avfallstyper som kunne tømmes der. Gulvbelegg kan altså inneholde farlige stoffer. Vi gjør oppmerksom på at det er forbudt å blande farlig avfall sammen med annet ordinært avfall.

Farlig avfall levert av næringslivet blir ikke deklarerert ved miljøstasjonen. Anlegget mangler også skjema for utfylling på plassen. De ansatte har ikke fått opplæring i at næringslivet skal deklare det farlige avfallet som leveres til miljøstasjonen. Vi gjør oppmerksom på at utslippstillatelsen gjelder **ikke** for mottak av farlig avfall fra næringslivet med unntak av farlig avfall fra virksomheter med mindre mengder farlig avfall. Dette avfallet skal altså også deklarereres.

x Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2). Utslippstillatelse datert 1. juli 2008

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) <navn på bedrift> håndterer farlig avfall på områder som ikke er dekket av tillatelsen. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

b) <navn på bedriften> overskrider lagringstida for farlig avfall (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)

c) <navn på bedriften> lagrer større mengder farlig avfall enn tillatt på anlegget. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)

X d) Farlig avfall/EE-avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp. (Avfallsforskriften § 11-5, tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 punkt 6.2)

e) Farlig avfall blir lagret i uegnet og/eller skadd emballasje. (Avfallsforskriften § 11-5)

f) <navn virksomheten> har ikke system for merking /tilsvarende system for å holde orden på lagerplass for farlig avfall. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-5)

g) Farlig avfall (sam)lagres slik at det er fare for farlig kjemisk reaksjon (Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)

h) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende utenom åpningstiden. (Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 (punkt 7.1 og 7.2)

Kommentarer:

Vi fant trykkimpregnert trevirke lagret sammen med ordinært trevirke i container merket *Trevirke*. Vi gjør oppmerksom på at dette er brudd på utslippstillatelsen vilkår 2 om drift med krav om at disse avfallstypene skal lagres separat. Vi viser også til avfallsforskriften § 11-5.

I utslippstillatelsen vilkår 2 stilles det krav om at alt avfall skal lagres i containere og ikke på bakken. Dette kravet er både satt for å minimalisere faren for forurensning av grunn, men også sikre en jevnlig flyt ("turnover") av avfallet ut fra anlegget, og slik at det ikke hopper seg opp. Vi observerte at virksomheten lagrer EE-avfall (hvitevarer) på bakken, og ikke i containere.

Avvik 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.

Til kontrolløren: Stryk hjemling som ikke er aktuell (avvik fra vedlegg 2 eller tillatelsen)

Avvik fra:

*Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
Avfallsforskriften kapittel. 11
Avfallsforskriften kapittel. 13
Forurensningsloven § 7
Internkontrollforskriften § 5*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) <navn på bedrift> leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (*forurensningsloven § 7 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8 og vilkår i tillatelse*)

b) <navn på bedrift> eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring (*Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3*)

c) <navn på bedrift> behandler <type avfall> i form av <type behandling> uten å ha tillatelse til dette. (*Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen*)

d) <navn på bedrift> kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av <tonn> farlig avfall i 2009. (*Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7*)

Kommentarer:

Avvik 4: Virksomheten har ulovlige utslipp til vann/grunn.

Avvik fra

*Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
Forurensningsloven § 7*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Det er fare for at forurenset overflatevann kan føre til skade på vann eller grunn. (*Avfallsforskriften § 11-5 og forurensningsloven § 7 første ledd*)

b) Oljeutskiller blir ikke tømt regelmessig og dette kan føre til overutslipp til vann (*Forurensningsloven § 7*)

c) <navn på bedriften> drenerer vann fra tanker med farlig avfall og slipper dette til sjø over oljeutskiller. (*Forurensningsloven § 7 første ledd*)

d) Virksomheten har utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen.
(Tillatelses vilkår)

Kommentarer:

Avvik 5: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

*Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter
(internkontrollforskriften) § 5 2.ledd nr. 1-8.*

Forurensningsloven § 40 1.ledd.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten kjenner ikke til sine plikter for håndtering av sitt farlige avfall (nr. 1)

b) Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)

c) Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinene er mangelfulle (nr. 7)

d) Virksomheten har ikke rutiner for avviksbehandling/registrering for hendelser mot ytre miljø

e) Det er ikke iverksatt rutine for tilstandskontroll og prøvetaking av lagringstanker/oljeutskillere (nr. 6/7)

f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser for ytre miljø (nr. 6)

g) Beredskapen ved uhell er mangelfull (Forurensningsloven § 40)

h) Annet /utdyping

Kommentarer:

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Anmerkning 1

Beholderen for spillolje som var plassert inne i en container med oppsamlingsvern, var ikke merket. Det er viktig med god og riktig merking blant annet for å sikre at det ikke tømmes andre typer farlig avfall i beholderen. Virksomheten har videre etablert en praksis hvor kundene selv tømmer spillolje opp i beholderen. Vi mener at virksomheten må foreta en gjennomgang av denne praksisen for å vurdere om dette er godt nok for å sikre en miljøforsvarlig håndtering av spillolje, og eventuelt annet flytende farlig avfall.

Andre forhold /kommentarer:

Vi fikk ikke foretatt en gjennomgang av om avviksbehandling/registrering for hendelser mot ytre miljø brukes aktivt så vi vet ikke status her.

Under revisjonen av HRS IKS i Djupvik vil vi gå nærmere inn på den skriftlige internkontrollen og de rutiner og prosedyrer som er utarbeidet for å sikre en miljøforsvarlig drift når det gjelder yte miljø.

Fylkesmannen i Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sten D. Bruaas, 75531553

Vår dato
12.05.2011

Vår referanse

Arkiv nr.

Deres referanse

HRS Produksjon AS
Postboks 119
8502 Narvik

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved HRS Produksjon AS, Moan mottaksanlegg

Dato for inspeksjonen: 12.05.2011

Rapportnummer:

Saksnr. hos Fylkesmannen: 2011/3381

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Hans Olav Kanebog	Fra Fylkesmannen: Sten D. Bruaas Per O. Isdahl
--	--

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert hos HRS Produksjons mottaksstasjon på Moan, Evenes under inspeksjonen 12.04.2011.

Fylkesmannen avdekket 3 avvik og 0 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølging etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Dato

Fylkesmannen i Nordland

(etter fullmakt)

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Ansvarlige virksomhet

Organisasjonsnr (underenhet): 992 707 607	Eies av (org.nr): 959 019 126
Besøksadresse: Moan, Evenes	Telefon:
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110	E-post:

Kontrollert anlegg

Navn: Moan mottaksstasjon	Anleggsnr:
Kommune: Evenes	Anleggsaktivitet:
Fylke: Nordland	Risikoklasse.:
Tillatelse sist oppdatert: 02.07.2009	Saksnr:

Denne rapporten inngår som underlagsrapport i forbindelse med en revisjon av Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS IKS) som utføres 7.-8. september 2011 i Narvik. Revisjonen er et samarbeid mellom Fylkesmannen i Nordland og Fylkesmannen i Troms. En rekke av konsernets miljøstasjoner og mottaksstasjoner for avfall i både Nordland og Troms har blitt kontrollert i løpet av 2011. Resultatene herfra inngår i vurderingsgrunnlaget for den endelige revisjonsrapporten for HRS IKS.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- Mottakskontroll avfall
- Håndtering – herunder lagring av farlig avfall
- Viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- Oppfølging av tidligere kontroll

Rapportens status: Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Oppfølging etter kontrollen

Denne kontrollen inngår som en del av den totale revisjonen av HRS IKS. Funnene som er avdekket vil bli tatt inn i revisjonsrapporten med frister for oppfølging. Vi skal derfor ikke ha en separat oppfølging av denne rapporten fra HRS Produksjon AS. Vi gjør likevel oppmerksom på at dette ikke fritar HRS Produksjon AS fra plikten til å gjøre umiddelbare tiltak for å sikre at driften ikke medfører forurensning eller fare for forurensning av ytre miljø.

Kontrollgebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Siden dette er en kontroll som inngår i revisjonen av HRS IKS, skal det ikke betales et separat gebyr kun for denne kontrollen, men vil inngå i gebyrgrunnlaget for revisjonen.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Oppsummering av funn og inntykk:

Anlegget fremstår litt slitent og noe rotete. Mottaket har tidligere vært brukt som betongstasjon og er ikke bygd for avfallsmottak. Det mangler fast dekke i anlegget og avfallsbunkerne var ikke overbygd.

Operatøren har hatt kurs i farlig avfall i regi av HRS, og har ellers praktisk oppfølging fra avdelingsledere i Harstad og Narvik. Operatør har begrenset kunnskap om prioriterte helse- og miljøfarlige stoffer i avfallet.

Farlig avfall deklarerer ved henting (12 – 15 g/år). Benytter Norsas ved tvil om EAL-kode.

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

Avvik 1: Mottakskontrollen av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9 og 11-13)

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

a) Virksomheten håndterer farlig avfall uten nødvendig tillatelse fra Fylkesmannen. (Avfallsforskriften § 11-6)

b) Virksomheten mottar farlig avfall som ikke er dekket av eksisterende tillatelse. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)

c) Virksomheten har ikke etablert mottakskontroll ved mottak av farlig avfall. (Internkontrollforskriften § 5)

d) Virksomhetens kontroll med utfylling av deklarasjonsskjema er mangelfull. (Avfallsforskriften § 11-13)

e) Mottakskontrollen er ikke tilstrekkelig til å hindre at mottatt farlig avfall blandes med andre typer farlig avfall eller ordinært avfall. (Internkontrollforskriften § 5 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-5)

f) Virksomheten blander farlig avfall med ordinært avfall. (Avfallsforskriften § 11-5)

g) Virksomheten har ingen journal for mottatt farlig avfall. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)

h) Virksomhetens journal for mottatt farlig avfall er mangelfull utfylt. (Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 9)

Kommentarer:

Det føres ikke journal over farlig avfall som oppbevares ved anlegget.

Avvik 2: Virksomheten håndterer ikke sitt farlige avfall i henhold til krav.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel, 11 (§§ 11-5, 11-6, 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2)

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten håndterer farlig avfall på områder som ikke er dekket av tillatelsen. *(Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)*
- b) Virksomheten overskrider lagringstida for farlig avfall *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)*
- c) Virksomheten lagrer større mengder farlig avfall enn tillatt på anlegget. *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)*
- d) Farlig avfall blir lagret på områder som ikke er tilstrekkelig sikret mot utslipp. *(Avfallsforskriften § 11-5, tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 punkt 6.2)*
- e) Farlig avfall blir lagret i uegnet og/eller skadd emballasje. *(Avfallsforskriften § 11-5)*
- f) Virksomheten har ikke system for merking /tilsvarende system for å holde orden på lagerplass for farlig avfall. *(Tillatelses vilkår eller avfallsforskriften § 11-5)*
- g) Farlig avfall (sam)lagres slik at det er fare for farlig kjemisk reaksjon *(Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. vedlegg 2 punkt 7.4)*
- h) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende utenom åpningstiden. *(Avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-7 bokstav e, jf. Vedlegg 2 (punkt 7.1 og 7.2)*

Kommentarer:

Farlig avfall oppbevares i container i påvente av levering og var ikke spesielt merket. Det var svært begrensede oppsamlingsmuligheter.

Det fantes ikke tilgjengelig adsorbent for bruk ves søl og utslipp.

Deler av inngjerdingen var ødelagt av snø i løpet av vinteren.

Avvik 3: Farlig avfall blir ikke levert videre til aktør med tillatelse til å håndtere farlig avfall.

Avvik fra:

Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.

Avfallsforskriften kapittel. 11

Avfallsforskriften kapittel. 13

Forurensningsloven § 7
Internkontrollforskriften § 5

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten leverer farlig avfall til aktør uten tillatelse. (forurensningsloven § 7 sammenholdt med avfallsforskriften § 11-8 og vilkår i tillatelse)
- b) Virksomheten eksporterer farlig avfall uten skriftlig samtykkeerklæring (Avfallsforskriften kap.13, jf. forordning (EF) nr. 1013/2006 artikkel 3)
- c) Virksomheten behandler avfall uten å ha tillatelse til dette. (Avfallsforskriften § 11-6 sammenholdt med tillatelsen)
- d) Virksomheten kan ikke gjøre rede for hvor det er blitt av farlig avfall i 2009. (Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7)

Kommentarer:

Avvik 4: Virksomheten har ulovlige utslipp til vann/grunn.

Avvik fra

*Tillatelse gitt i medhold av avfallsforskriften § 11-6, jf. forurensningsloven § 11 og § 29.
Forurensningsloven § 7*

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Det er stor fare for at forurenset overflatevann kan føre til skade på resipienten eller grunn. (Avfallsforskriften § 11-5 og forurensningsloven § 7 første ledd)
- b) Oljeutskiller blir ikke tømt regelmessig og dette kan føre til overutslipp til resipienten (Forurensningsloven § 7)
- c) Virksomheten drenerer vann fra tanker med farlig avfall og slipper dette til sjø over oljeutskiller. (Forurensningsloven § 7 første ledd)
- d) Virksomheten har utslipp som er høyere enn utslippsgrensene i tillatelsen. (Tillatelses vilkår)

Kommentarer:

Avvik 5: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 2.ledd nr.1-8.

Forurensningsloven § 40 1.ledd.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten kjenner ikke til sine plikter for håndtering av sitt farlige avfall (nr. 1)
- b) Opplæring og kompetanse er mangelfull (nr. 2)
- c) Virksomheten har ikke dokumenterte rutiner for håndtering av farlig avfall eller rutinene er mangelfulle (nr. 7)
- d) Virksomheten ikke har rutiner for avviksbehandling/tilbakemelding til avfallsprodusenten ved feildeklaring (nr. 7)
- e) Det er ikke iverksatt rutine for tilstandskontroll av lagringstanker (nr. 6/7)
- f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (nr. 6)
- g) Beredskapen ved uhell er mangelfull (Forurensningsloven § 40)
- h) Annet /utdyping

Kommentarer:

Det var ikke skriftlige rutiner for drift av avfallsmottaket tilgjengelig på anlegget.

Utover operatørens egne vurderinger var det ikke gjennomført risikovurdering av mulige hendelser med fare for forurensning.

_____

_____

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Andre forhold /kommentarer:

Til oppbevaring/sortering av div. avfallsfraksjoner ble det benyttet utrangerte kar fra fiskeindustrien. På enkelte av karene var det brekkasje, og det kunne se ut som om karene var isolert med polystyren. Polystyren kan inneholde KFK-gasser og må håndteres på en miljømessig forsvarlig måte.

Hålogaland Ressursselskap IKS
Postboks 119
8502 Narvik

Rapport fra tilsyn på miljøstasjonene i Tysfjord og Ballangen – pålegg om gjennomføring av tiltak

Vi viser til varsel om tilsyn datert 27.03.2011 samt varsel om systemrevisjon datert 28.04.2011.

Vedtak

Med medhold i lov om vern mot forurensninger og om avfall § 7, 4. ledd, pålegges Hålogaland Ressursselskap IKS å stanse mottak av avfall på mottaksstasjonene på Drag, Kjøpsvik og Fornes inntil anleggene er ryddet og tilrettelagt for den driften som foregår her.

Det gis en frist til 8. juli 2011 med å rydde og tilrettelegge med egnet oppsamlingsutstyr på nevnte mottaksstasjoner. Sikring av mottaks-/lagerområder for farlig avfall, med tanke på adgang for uvedkommende og mulighet for å oppdage og ta rede på spill, skal være etablert innen 1. september 2011.

Bakgrunn

I forbindelse med den planlagte systemrevisjonen av Hålogaland Ressursselskap IKS (HRS) tidlig på høsten 2011, gjennomførte Fylkesmannen i Nordland tilsyn med miljøstasjonene i Ofoten 11. mai. Resultatet av kontrollene vil inngå i systemrevisjonen.

Ved tre av stasjonene – Drag og Kjøpsvik i Tysfjord kommune og Fornes i Ballangen kommune – har vi imidlertid vurdert forholdene så graverende at vi ikke ser at vi kan vente til høsten med å følge opp dette. Denne oppfølgingen går i hovedsak på fysisk og teknisk tilrettelegging, driftsforhold og kompetanse. Andre forhold, som berører internkontroll ol, vil følges opp under selve revisjonen.

Grunnlag for tilsynet:

- utslippstillatelsen datert 03.07.2009
- avfallsforskriften kapittel 1, 9 og 11, vedlegg 2 om krav til kommunale mottak
- forurensningsloven § 29, 3. ledd, jf § 7, 2. og 3. ledd

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet, og for å forebygge at de fører til avvik.

Avvik

Felles for disse avfallsanleggene er at det under tilsynsbesøkene ble observert at de bærer preg av rot og uorden.

På samtlige av mottaksstasjonene ble det opplyst at de ikke hadde noen prosedyrer for mottak tilgjengelig på anlegget, men de henviste til HRS' nettsider for hvilke avfallstyper som kan mottas. Vi kan ikke finne noen slik oversikt på nettsidene. Vi finner en god og grundig oversikt over i hvilken fraksjon ulike avfallstyper skal sorteres, men det er ikke gitt noen informasjon knyttet til den enkelte mottaksstasjonen og hvilke avfallstyper det er tilrettelagt for her.

Personell som håndterer farlig avfall skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse. Det skal også foreligge en plan for kompetanseoppbygging. Dette skal være skriftlig dokumentert, f.eks. i internkontrollen. Operatørene har varierende kompetanse, men det har ikke vært gjennomført tiltak for å sikre kompetansen fra HRS sin side.

Drag

Fra Fylkesmannen deltok Oddlaug Knutsen, på vegne av HRS (fra Tysfjord kommune) deltok Jostein Langmo.

Mottaksstasjonen på Drag ble etablert i oktober 2010. Det ble ikke skrevet ut særskilt tillatelse for anlegget, da dette ble vurdert å ligge innenfor kommunens plikt til å ha et mottakstilbud til befolkningen. I forkant av etableringen ble det redegjort fra HRS at stasjonen skal være betjent i åpningstiden og ha fokus på ryddighet. Området skulle asfalteres og det skulle være tilgjengelig containere og oppsamlingsutstyr for de avfallsfraksjonene og –mengdene som mottas. Det skal bare mottas tørt avfall og farlig avfall fra husholdninger.

Under tilsynet ble det observert at området bærer preg av uorden. Farlig avfall og ee-avfall er ikke merket, sortert og lagret slik det skal ihht regelverket. Oppbevaringsenhetene er ikke tilpasset mengdene som var lagret på anlegget. Det er ikke etablert fast dekke, og farlig avfall er lagret slik at det ikke er mulig å oppdage og ta rede på spill før det trekker ned i grunnen. Området ligger noe øde til og er avstengt med bom. Uvedkommende har likevel tilgang til farlig avfall og ee-avfall da inngjerding mangler.

Avvik 1 Mottaksstasjonen har ikke forsvarlig håndtering av farlig avfall

Avvik fra avfallsforskriften, kapittel 11 om farlig avfall, vedlegg 2 om krav til kommunale mottak, jf § 11-7:

Begrunnelse

Vi henviser her til punktene i vedlegg 2:

pkt 6.1: Det er et krav at personell som håndterer farlig avfall skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse. Det skal også finnes en plan for kompetanseoppbygging. Operatørene har ikke tilstrekkelig kompetanse og har ikke fått opplæring om farlig avfall.

pkt 6.2: Farlig avfall skal være sikret for å unngå fare for forurensning. Området har ikke fast dekke. Farlig avfall kan dermed lekke ut uten at driftsoperatørene har mulighet til å oppdage og ta rede på spill før det trekker ned i grunnen. Det er ikke tilrettelagt for mottak av pcb-vinduer (det lå knuste isolerglassruter i glasscontaineren).

pkt 6.3: Oppsamlingsenheter for farlig avfall skal være merket slik at man unngår sammenblanding og feilhåndtering. Slik merking mangler. De har for øvrig skilter ved mottaksstasjonen, men disse ligger henslengt i utkanten av området og bare noen få er satt opp.

pkt 6.4: Det skal være en beredskap for å oppdage og ta hånd om akutt forurensning på mottak for farlig avfall. Det kunne ikke vises til beredskapsplan. Også beredskapsutstyr manglet, med unntak av brannslukkingsapparat i traktoren.

pkt 7.1: Den som driver et farlig avfallsmottak har plikt til å vurdere tømning minst en gang pr uke, og iverksette tømning dersom det er lagret mer avfall enn hva anlegget har kapasitet for. Farlig avfall er hensatt utover på området, da det ikke er tilstrekkelig og tilpasset oppsamlingsutstyr tilgjengelig på anlegget.

pkt 9: Det føres ikke journal over farlig avfall som mottas. Man har dermed ikke oversikt over mengder og typer farlig avfall som er lagret på anlegget. Dette i kombinasjon med at man heller ikke har beredskap mot akutt forurensning gjør at driften av farlig avfallsmottaket er uforsvarlig.

Avvik 2 Mottaksstasjonen har ikke forsvarlig håndtering av ee-avfall

Avvik fra avfallsforskriften kapittel 1 om kasserte elektriske og elektroniske produkter § 1-8:

Begrunnelse

EE-avfall skal sorteres fra øvrig avfall og håndteres slik at det ikke er fare for forurensning eller skade på mennesker og dyr. Håndteringen skal heller ikke redusere muligheten for ombruk eller gjenvinning. Det ble observert ee-avfall blandet sammen med annet avfall. Mange av apparatene/komponentene var knust eller ødelagt på annen måte. Dette gjør at miljøgifter kan frigis til omgivelsene og/eller at det vanskeliggjør å ta rede på farlige stoffer som finnes i disse. Det kan se ut som om deler av dette skyldes hærverk fra personer som har tatt seg inn på området.

Kjøpsvik

Fra Fylkesmannen deltok Oddlaug Knutsen, på vegne av HRS (fra Tysfjord kommune) deltok Steinar Unosen og Pål Jensen.

I Kjøpsvik er det ei mottaksbu for farlig avfall ved fergekaia. Forhold som berører denne vil følges opp når revisjonen gjennomføres i høst.

På grovavfallsmottaket i utkanten av Kjøpsvik ble det observert at området bærer preg av uorden. Farlig avfall og ee-avfall er henslengt. Vi har fått forståelse av at dette anlegget ikke er ment for mottak av farlig avfall, men at det mellomlagres her.

Grovavfallsmottaket ble ikke besøkt under tilsynsrunden i 2005.

Avvik 3 Mottaksstasjonen har ikke forsvarlig håndtering av farlig avfall

Avvik fra avfallsforskriften, kapittel 11 om farlig avfall, vedlegg 2 om krav til kommunale mottak, jf § 11-7, pkt e):

Begrunnelse

Vi henviser her til punktene i vedlegg 2:

pkt 6.1: Det er et krav at personell som håndterer farlig avfall skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse. Det skal også finnes en plan for kompetanseoppbygging. Operatørene har ikke tilstrekkelig kompetanse og har ikke fått opplæring om farlig avfall.

pkt 6.2: Farlig avfall skal være sikret for å unngå fare for forurensning. Området har ikke fast dekke. Farlig avfall kan dermed lekke til grunnen uten at driftsoperatørene har mulighet til å oppdage og ta rede på spill.

pkt 7.4: Farlig avfall kan ikke lagres utover 6 måneder før viderelevering. Kreosotimpregnet trevirke har ligget lagret ved anlegget i flere år.

pkt 9: Det føres ikke journal over farlig avfall som kommer inn. Man har dermed ikke oversikt over mengder og typer farlig avfall som er lagret på anlegget. Dette i kombinasjon med at man heller ikke har beredskap mot akutt forurensning gjør at driften av farlig avfallsanlegget er uforsvarlig.

Avvik 4 Mottaksstasjonen har ikke forsvarlig håndtering av ee-avfall

Avvik fra avfallsforskriften kapittel 1 om kasserte elektriske og elektroniske produkter § 1-8:

Begrunnelse

EE-avfall skal sorteres fra øvrig avfall og håndteres slik at det ikke er fare for forurensning eller skade på mennesker og dyr. Håndteringen skal heller ikke redusere muligheten for ombruk eller gjenvinning. Det ble observert ee-avfall blandet sammen med annet avfall. Mange av apparatene/komponentene var knust eller ødelagt på annen måte. Dette gjør at miljøgifter kan frigis til omgivelsene og/eller at det vanskeliggjør å ta rede på farlige stoffer som finnes i disse. Det kan se ut som om deler av dette skyldes hærverk fra personer som har tatt seg inn på området.

Området er avstengt med bom, men mangler for øvrig inngjerding. EE-avfall (og også farlig avfall) som er lagret/hensatt på området er dermed tilgjengelig for uvedkommende.

Avvik 5 Det er deponert organisk nedbrytbart avfall på anlegget

Avvik fra avfallsforskriften kapittel 9 om deponering av avfall §§ 9-2, 2. ledd og 9-4, 1. ledd, pkt a):

Begrunnelse

Det lå betydelige mengder kvist og hageavfall på anlegget som ble opplyst at har ligget til "råtning" i flere år. Dette er i strid med deponiregelverket. Deponikapitlet i avfallsforskriften gjelder også for mellomlagring dersom avfallet lagres inntil ett år i påvente av sluttbehandling, eller inntil tre år i påvente av gjenvinning. Det er ikke tillatt å deponere organisk nedbrytbart avfall.

Fornes

Fra Fylkesmannen deltok Inger Katharina Gregersen, på vegne av HRS (fra Aktiv Ballangen) deltok Odd Helge Skogvold, Dag Bruksås og Rasmus Amundsen.

Mottaksanlegget på Fornes ble besøkt i september 2005. Det ble den gang gitt avvik på håndtering av farlig avfall, sikring av området, kompetanse og internkontroll (se rapport datert 21.09.2005). Det ble gitt en totalvurdering at området fremstår som uryddig, med en god del forsøpling. Store mengder bygningsavfall hadde tydeligvis ligget lenge.

Ved tilsynsbesøket 11. mai 2011 ble det observert at området fortsatt bærer preg av uorden. Det ligger fortsatt betydelige mengder grovavfall og bygningsavfall på anlegget.

Det ble opplyst at kommunen har nøkkel til anlegget og tømmer søppel fra kommunal containerrenovasjon, tildels utenom åpningstiden. Dette avfallet tømmes og sorteres av kommunens ansatte. Her bør det foreligge klare avtaler og prosedyrer for hvordan dette avfallet skal håndteres og sorteres.

Etter at Ballangen kommune har annonsert gratis mottak av avfall fra befolkningen har mengdene som har kommet inn til Fornes økt betraktelig. Dette uten at kapasiteten på anlegget har vært økt tilsvarende mht oppsamlingsutstyr, hentefrekvens osv. Dette gjør at personellet har problemer med å holde orden på anlegget.

Avvik 6 Det er deponert organisk nedbrytbart avfall på anlegget

Avvik fra avfallsforskriften kapittel 9 om deponering av avfall §§ 9-2, 2. ledd og 9-4, 1. ledd, pkt a):

Begrunnelse

Ved vårt besøk på anlegget i 2005 ble det observert store mengder byggeavfall som tydeligvis hadde ligget i flere år. Den samme observasjonen ble gjort ved tilsynet i mai i år. Avfall kan mellomlagres inntil ett år i påvente av sluttbehandling, eller inntil tre år i påvente av gjenvinning. Lagring utover dette er å anse som deponering. Fornes deponi er

avsluttet og det er ikke anledning til å deponere avfall her. Dette er dessuten i stor grad organisk avfall som ikke er tillatt å deponere etter juli 2009.

Avfallet som er deponert på anlegget inneholder i stor grad behandlet trevirke. Det er sannsynlighet for at det også er impregnert trevirke her. Dette er i så fall å anse som farlig avfall som skal leveres videre til godkjent mottaker senest 6 måneder etter det er mottatt på avfallsanlegget.

Avvik 7 Mottaksstasjonen har ikke forsvarlig håndtering av farlig avfall

Avvik fra avfallsforskriften, kapittel 11 om farlig avfall, vedlegg 2 om krav til kommunale mottak, jf § 11-7, pkt e):

Begrunnelse

Vi henviser her til punktene i vedlegg 2:

pkt 6.1: Det er et krav at personell som håndterer farlig avfall skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse. Det skal også finnes en plan for kompetanseoppbygging. Operatørene har ikke tilstrekkelig kompetanse, og bare en har fått opplæring om farlig avfall (Norsas-kurs).

pkt 6.2: Farlig avfall skal være sikret for å unngå fare for forurensing. Noe farlig avfall var lagret i en dobbeltbunnet container, men det var også lagret farlig avfall utenfor denne. Dette avfallet er ikke sikret for å unngå fare for forurensing. Vi fikk forståelse for at denne løsningen skyldes at da containeren på anlegget ikke har kapasitet til å lagre alt farlig avfall forsvarlig sikret inne i denne.

Det er heller ikke tilfredsstillende tilrettelagt for mottak av sparepærer og lysstoffrør. Disse ble samlet i en plastcontainer, slik at de lett knuses.

pkt 7.1: Der det oppbevares farlig avfall skal det sikres mot adgang fra uvedkommende utenom åpningstid. Containeren for farlig avfall har ikke kapasitet til å lagre alt det farlige avfallet, og noe blir stående utenfor. Da hele anlegget ikke er gjerdet inn, er ikke sikringen god nok her.

Den som driver et farlig avfallsmottak har plikt til å vurdere tømning minst en gang pr uke. Og iverksette tømning dersom det er lagret mer avfall enn hva anlegget har kapasitet for.

pkt 7.4: Farlig avfall kan ikke lagres utover 6 måneder før viderelevering (se avvik 5).

pkt 9: Det føres ikke journal over farlig avfall som mottas. Man har dermed ikke oversikt over mengder og typer farlig avfall som er lagret på anlegget.

Fylkesmannens vurdering

Et av det interkommunale avfallsselskapets roller (som opptrer på vegne av eierkommunene) er å informere befolkningen om riktig håndtering av avfall. I dette ligger også at selskapet har en viktig pedagogisk rolle i forhold til hvordan egne anlegg fremstilles.

De tre mottaksanleggene som tas opp her gav alle et generelt inntrykk av uorden og dårlig håndtering av nevnte avfallsfraksjoner slik at Fylkesmannen vurderer det som nødvendig å

stanse mottak av avfall her inntil anleggene er ryddet og tilrettelagt for de avfallsmengdene og –typene som leveres til anlegget.

Vi har forståelse for at det kan ta noe tid å skaffe til veie deler av oppsamlings-/lagringsutstyret, etablere faste dekker eller annen sikring. Det settes derfor en todelt frist for å få gjennomført tiltakene som pålegges her.

Den første fristen, 08.07.2011, knytter seg opp mot rydding av anleggene og tilrettelegging med egnet oppsamlingsutstyr. Den andre fristen, 01.09.2011, knytter seg til teknisk tilrettelegging som krever mer tid/større prosesser å få på plass, f eks faste dekker, inngjerding, anskaffelse av visse typer oppsamlingsutstyr ol.

De tiltakene vi forventer gjennomføres:

- anleggene ryddes for avfall som ikke er forsvarlig lagret (ihht avvikene ovenfor)
- for Kjøpsvik og Fornes må organisk nedbrytbart avfall og annet grovavfall som ligger deponert på området fjernes
- egnet oppsamlingsutstyr skaffes til veie
- anleggene sikres (inngjerding, mulighet for å ta rede på spill, merking osv)
- driftsoperatørene gis tilstrekkelig opplæring om farlig avfall (som hastetiltak kan klare prosedyrer/driftsinstrukser aksepteres)

Før mottaksstasjonene åpnes igjen skal det dokumenteres overfor Fylkesmannen at det er ryddet og egnet oppsamlingsutstyr er på plass, altså kravet som er knyttet til fristen 8. juli. Dokumentasjonen skal inneholde fotografier som viser de gjennomførte tiltakene. Det skal også redegjøres for hvordan opplæring om farlig avfall er imøtekommet. Vi er inneforstått med at det kan være praktiske utfordringer knyttet til å få skaffet tilstrekkelig utstyr innenfor en kort frist. Som minimum må mottaksstasjonene ryddes, slik at de gir et presentabelt inntrykk overfor publikum og reflekterer HRS som en seriøs avfallsaktør. Inntil man har tilstrekkelig utstyr på plass må man søke å løse kapasitetsproblemene med f eks hyppigere tømning av mottaksstasjonene, slik at området ikke bærer preg av forsøpling.

Tvangsmulkt til staten – varsel om vedtak

Fylkesmannen vurderer å bruke tvangsmulkt som et økonomisk virkemiddel for å sikre gjennomføringen av pålegget. Dersom Hålogaland Ressursselskap IKS ikke har fulgt opp gjeldende pålegg innen fristene varsles det at her at det da kan bli aktuelt å ilegge tvangsmulkt til staten, med medhold i forurensningsloven § 73.

En eventuell tvangsmulkt vil settes til kr 1500,- pr virkedag.

Gebyr

Som varslet i vårt brev datert 28.04.2011 vil gebyr for tilsynene ved mottaksstasjonene regnes inn i samlet gebyr for systemrevisjonen.

Saksopplysninger, klageadgang mv

Vedtaket kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet **innen 3 uker** fra det tidspunkt dette brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen må begrunnes, og andre opplysninger

---

av betydning for saken bør nevnes. En eventuell klage sendes til **Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø**.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Klima- og forurensningsdirektoratet kan etter anmodning, eller på eget initiativ, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningslovens § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

Partene har rett til å se sakens dokumenter, jf forvaltningslovens §§ 18 og 19. Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger om behandlingen av saken.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
fungerende fylkesmiljøvernssjef

Oddlaug Ellen Knutsen
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	Tromsø
Tysfjord kommune	Postboks 104	8591	Kjøpsvik
Ballangen kommune	Postboks 44	8546	Ballangen

Vedlegg

1 Bildevedlegg